

KAZALO

Predgovor (Božidar Petrač)	19
Ljetopis Dubravka Horvatića (B. P.)	51
B i b l i o g r a f i j a	
Izdanja djela Dubravka Horvatića (B. P. i N. D.)	55
Važnija literatura o Dubravku Horvatiću (B. P.)	69

POEZIJA

GROZNICA (1960)

TORZO

[Tako od iskona raspolovljen na ljubav i na užas]	85
[Silovit let ovih ptica tako da se osjetim malen]	86
[Takva pjesma – trator se divlje razgrana]	87
[Trebam to grozno stablo makar užas i noć]	88
[U ogledalu vidim tvoj torzo bez glave]	89
[Ljubavi moja treba proputovati ovaj listopad]	90

OPSADE

[Ovo je najtvrdi od sviju gradova]	91
[Jednoga dana – a bilo je to vrlo davno]	92
[Mutna rijeka, ožujak mi gnjili u kostima]	93
[Njihovu su igru nazivali svirepom]	94
[Već tisuću godina jurišaju na našu gradinu]	95
[Jedan se kralj odrekao prijestolja]	96

OBEĆANA ZEMLJA

[Napuštamo sad naš grad]	97
[Oduvijek tako u sluzavoј travi na obali]	98

[Svake večeri kad pridignem malo glavu]	99
[Ovo je zemlja na kraju svijeta]	100
[Crno mi lišće gnijije u ustima]	101
[Samo magla bez zvukova, samo prostor]	102
[Moj kralj od hrđe i od pljesni]	103

GVOZDENI ANĐEO

[Zora s raspadom crijeva]	104
[Oglođi mi kosti, rijeko]	105
[Tu pokraj kanala, razlupane boce i štakori]	106
[Priviknuli smo se na razdrte zastave]	107
[Ti koji si zborio o plovidbi, a gazio kalnu vodu]	108

ZLA VOJNA (1963)

(*Izbor*)

TANAD

[I oni koji nisu ništa htjeli]	109
[Preda mnom samo trule hrbine]	110
[A lice mi zarasta u gnjilež]	111
[Uginule životinje na putu]	112
[Gnjila ilovača, rehavo raslinstvo]	113
[Sad plutam vrh vala kao veliki mjeđur]	114

NEOSVOJIV GRAD

[U svojim posljednjim časovima]	115
[Ni zarad zlata, ni zarad žena]	116
[Cestom surovi kopljanci]	117
[Tek kad sam video zastave]	118
[S koljena na koljeno opsjedamo ovaj grad]	119

STEĆAK

[Ta moja pjesma, to kopile]	120
Protiv gradu	121
Učim vas	122
[Morao sam otići iz vaših gradova]	123
[Nisam za se tražio ni plašt ni jabuku]	124
Stećak	125

OVA DOLINA

[Tako idu dani u ovoj dolini]	126
[Sa svih strana nailaze vojske]	127
[U dugom nizu, kao radini mravi]	128

BEDEM (1968)

(*Izbor*)

38901

[Sve se sada pretvara u oganj]	129
[Gdje su dani kada sam po svojoj volji ravnao svojom sudbinom]	130
[Smiješ li se sada sjetiti svih onih dana]	131

OGLEDALO

[Stara moja družbo da l' smo još uvijek isti]	132
[Žalosna je tvoja propast, prijatelju moj stari]	133

SRAMOTNA JESEN

[Ovo je jesen, duga žalosna jesen]	134
[Hrabrost je riječ koja pripada prošlosti]	135
[Osluhni kako daleko na cesti huče strojevi]	136
[Dugo sam krotak hodio zemljom]	137
[I kad se napokon sraze te ljute vojske]	138

KUŽNA RUŽA

I. [Čini mi se, otkako ima svijeta]	139
II. [Evo znamenja na blijedom nebu]	140
III. [Sad kad tvome gradu rekoh propast što ga snađe]	142
IV. [Poći mi je opet u prašinu, u bilje i raslinje]	143

PLOVIDBE

[Hudi su vjetrovi tukli naš brod]	144
[To nebo nad nama više nije nebo]	145
[O hrabri, divlji moreplovci, tko će prvi od nas s ovog broda sići]	146
[Naš vijek bijaše plovidba iz oluje u oluju]	147
[Više ne postoji red dana i noći]	148

CRNA ZEMLJA (1970)
(Izbor)

PUT

Put	149
Postoji li uopće vrijeme?	150

RAKOVIČKE ELEGIJE

Domovina	151
Melem na ranu	152
Zemljo, crna moja zemljo	153
Magla	154
Svete riječi	155
Lažno proljeće, bačena kost	156
Uzaludnim smjerom	157
Čin i smrt	158
Iz suše, iz tmine	159

PRED ZADNJIM ODGOVOROM

Ispovijed	160
A pustoš teče kao vrijeme	161
Pitanja iz noći	162
It fama	163
Stećak II.	164
Pred zadnjim odgovorom	165

BAŠĆINA (1982)
(Izbor)

PONOĆNE VIJESTI

Kronika	166
Balada	167
Ljubavna	168
Glas pretka	169
Bašćina	170
Ponoćne vijesti	171

HELADSKE PJESME

Prijam	172
Kasandra	173
Odisej i Eneja	174
Elektra Laodika	175
Temistoklo	176
Trasibul	177

BUGARŠĆICA

Badnja noć	178
Staroslavenska	179
Svetokrug	180
Listek z Tridesetletne vojne	181
Bugaršćica	182
Dveri	183

NOVI KRAJOLIK

Novi krajolik	184
Mirogoj	185
Izdaja	186
Napitnica	187
Dušni dan	188
Na kraju	189

STOLJEĆA

Ubilačka ruka	190
Riječ preživjeloga	191
Groblje	192
San	193
Sjećanje na A. D. MCCXLII.	194
Ludilo	195
Lubanja	196

OBZOR

Obzor	197
Veljača	198
Jutarnja pjesma	199
Vita aeterna	200

SVETI ZRAK (1988)
(Izbor)

ARHIV

Začinjavac	201
Obiteljski arhiv	202
Uznička	203
Bijeg	204
Sin i otac	205
Stećak III.	206

LIMES

Straža	207
Pismo	208
Noćni konjanici	209
Zbjeg	210
Najezda	211
Posljednja pekulja	212

PONOR (1992)
(Izbor)

TISUĆLJEĆA

Povijest	213
Demon	214
Zapis iz nedobe	215
Tisućljeća	216

NOĆ

Dom	217
Noć	218
Putanja izdaje	219

PJESAN LAZAROVA

I. [Jesam li doista potpuno u životu]	220
II. [Bijah u smrti, dubokoj smrti]	221
III. [A sada opet smrt mi prijeti, nasilna]	222

SVIJEĆE

Hrvatski grb	223
Vonj puščanih cijevi	224
Hrvatske oči	225
Svijeće diljem domovine	226
Anno Domini 1991.	227

RATNA NOĆ (1995)

(*Izbor*)

PONAD ZEMLJE

Čuvaj se, zemljo moja	228
Ponad hrvatske zemlje	229
Ne mogu te se odreći, zemljo	230

RATNA NOĆ

Svibanjsko stablo	231
Ratna noć	232
Izbjeglička pjesan	233
Ćelije	234
Vučedolski prizor	235
Pred smrću	236
Hrvatski krajolik	237

SVJETIONIK (1999)

(*Izbor*)

SVJETIONIK

Svjetionik	238

NAŠ DOM

Ljubavna II.	239
Naš dom	240

ORGULJE ZLODUHA

Davni dan na Dunavu	241
Orgulje zloduha	242

NAŠA GROBIŠTA

Smrt	243
Postoji pakao, postoji raj	244
Naša grobišta	245

OTROV

Osama u svetoj noći	246
Med i papar	247

GUJE U GRUDIMA

Soba	248

NEPROHODNE MAGLE (2001)

(*Izbor*)

VIĐENJA

Viđenja	249

UVELA BIĆA

Urna	250
Uvela bića	251

NIKAMO

U bitci	252
Nikamo	253
Bolest	254
Ali to sam ipak ja	255
Čekati da pohodi me smrt	256
Iz drugoga svijeta	257
Liši me, Gospodine	258

CRNA RUPA

Trinaest stihova	259
Kamenčić kraj srca	260
Mrzim te, ljubavi moja	261
Lik sa sumorne freske	262
Ni ugljen, ni zlato	263
Crna rupa	264

PJESMA IZVAN ZBIRKI

Trula tvrdava 265

NOVELE

DAR GOSPODARA TAME (1987)

(*Izbor*)

KLJUČEVI TAJNI

Gospa bez krune i djeteta	271
Dar Gospodara Tame	276
Buntovnikova žena	286
Vihar, plam i sjena	293

OLOVNA DOLINA (1989)

(*Izbor*)

Crvena Tereza	336
Olovna dolina	342

ĐAVO U PODNE (1993)

(*Izbor*)

OLOVNA DOLINA

Vruća listopadska noć	348

KNJIŽEVNI, LIKOVNI I POLITIČKI ESEJI

KNJIŽEVNI ESEJI

ZRCALA ZBILJE (1986)

Ogledi o hrvatskoj književnosti

(*Izbor*)

Hud usud Muse Ćazima Ćatića	357

Višeslojnost i moć Bubalova pjesničkoga govora	365
Škurlina živa posthuma	376
Hrvatska memoaristica i uspomene Bože Milanovića	383

KNJIGA O HERCEG-BOSNI (1990)
(Izbor)

Lucijan Kordić u kontekstu hrvatskoga poratnog pjesništva	396

NEPOSTOJEĆI HRVATSKI PISCI (1993)
(Izbor)

Politički aspekti Bonifačićevih romana	403
Zapisak o Marijanu Matijaševiću	415
Vladimir Jurčić, jedan iz plejade prešućivanih	421

LIKOVNI ESEJI

SLIKE, KIPOVI, USUDI (1972)
(Izbor)

SKICA ZA PORTRET

U znaku demijurga	
Slikarstvo Marina Tartaglie	430

Mitologija rasula, pitanje o smislu	
Slikarstvo Tomislava Hruškovca	437

Hrvatsko poslijeratno slikarstvo i kiparstvo	442

PLETER OKO SLIKE (1985)
(Izbor)

Hrvatski likovni humor	453

Starčević i Hrvatska stranka prava prema likovnim umjetnostima	464
Novija sakralna i religiozna umjetnost	478

PABIRCI S POPRIŠTA (1999)
(Izbor)

Penavušini opčinjavajući kipovi   488

OD TUĐMANA DO TUĐINACA (2002)
(Izbor)

Radovan Domagoj Devlić, umjetnik i branitelj   496
Križni putovi Josipa Turkovića u Hercegovini i Rami   501

POLITIČKI ESEJI

IME ZLA (1994)
(Izbor)

1971. kao predšasnica   508

HRVATSKA NA STRATIŠTU (2001)
(Izbor)

Nepoznati spisi Ive Pilara   513

PUTOPISI

HRVATSKA I DRUGE ZEMLJE (1984)
(Izbor)

More oko Molata   529
Put u Grčku, Bizant Heladu   535
S puta od Sarajeva do Splita   541
Neretva   547

Hercegovački dnevnik	553
Počiteljska priča	562

KNJIGA O HERCEG-BOSNI (1990) (*Izbor*)

Putovima naše Bosne ponosne	565
Brotnjo, tamo gdje Gospa govori hrvatski	583

AUTOBIOGRAFSKA PROZA

ZEMLJA, JEZIK, TISAK (1990) (*Izbor*)

Priča o jednoj priči	593

KNJIGA, RAT, DOMOVINA (1995) (*Izbor*)

Autobiografija	598

PRILOZI

Tekstološka napomena (Nataša Debogović)	625
Tumač imena i izraza (N. D.)	630
Rječnik (N. D.)	713